

Hart jaarverslag

Activiteitenverslag 2014

Inhoud jaarverslag 2014

Inleiding	pagina 3
Overzicht 2014: het jaar in vogelvlucht	pagina 4
Cultuur in School	pagina 8
Cultuur in Vrije Tijd / Cursussen	pagina 14
Financiën	pagina 20
Reorganisatie	pagina 25
Bericht van de Raad van Toezicht	pagina 27
Overzichten / bijlagen	pagina 28

Inleiding

Een nieuwe start voor Hart

Vrijdag 12 september 2014 was een bijzondere dag in het ruim driejarig bestaan van Stichting Hart. Die dag werd de fraaie nieuwe behuizing van Hart op de Kleine Houtweg feestelijk geopend door Wethouder van Cultuur Jack van der Hoek, in aanwezigheid van een groot aantal smaakmakers in cultuur en educatie uit Haarlem en wijde omgeving.

Dezelfde dag werd bij deze wethouder een nieuw bedrijfsplan ingediend “Hart, zuurstof voor de geest” dat de ambities van Hart in Haarlem en omgeving beschrijft voor de komende jaren. De plannen zijn gericht op groei in breedte en klantenkring van het aanbod cursussen en een verdere versterking van de plaats van cultuur in het onderwijs.

Het jaar 2014 was een jaar van verandering. Hart begint deze veranderingen met een reorganisatie van de afdeling muziek en een afslanking van de ondersteunende organisatie. Pijnlijke maatregelen met ingrijpende gevolgen voor de betrokken medewerkers, maar ook onvermijdelijke maatregelen om de continuïteit van de organisatie en het behoud van het aanbod voor de burgers van Haarlem en omgeving zeker te kunnen stellen.

Nu, begin 2015, zijn de belangrijkste stappen gezet naar de vernieuwing van Hart. Na 1 mei a.s. is het aantal medewerkers in dienst met 60% verminderd, maar het aanbod blijft voor onze klanten vrijwel onveranderd. Onze klantenkring lijkt redelijk ongeschokt door de veranderingen. Zelfstandige muziekdocenten hebben een nieuwe samenwerkingsvorm gevonden en beginnen, verenigd in een collectief, met élan hun lessen aan te bieden. Binnenkort wordt met gemeente, besturen in het onderwijs en culturele aanbieders een convenant getekend – Hart speelt daarin een centrale rol – gericht op een verdere versterking van cultuur in het onderwijs. Op 1 mei 2015 treedt een nieuwe directeur aan.

Bij alle veranderingen is het werk doorgegaan: “de winkel bleef open tijdens de verbouwing”. Dit is gelukt dank zij de inzet van alle medewerkers. Graag wil ik mijn grote waardering uitspreken voor de wijze waarop iedereen zijn onmisbare bijdrage heeft geleverd. De gemeente Haarlem wil ik danken voor haar vertrouwen en de actieve steun die zij heeft gegeven om het noodzakelijke veranderproces tot een goed einde te brengen.

Hart heeft nu een uitstekende startpositie om effectief aan haar missie te voldoen, geformuleerd in het bedrijfsplan: *voor alle inwoners van Haarlem en de regio de inspirerende plek te zijn waar kunst, cultuur en kennis op toegankelijke wijze worden aangeboden. Zo kan iedereen zijn eigen creativiteit ontdekken en zijn talent en vaardigheden ontwikkelen.*

24 april 2015
Maurits Haenen
Interim directeur

Overzicht 2014

Het jaar 2014 in vogelvlucht

Cultuur in School

Het jaar begon met veel aandacht van pers en politiek. We werden op 9 januari vereerd met een bezoek van Koningin Maxima en Minister Jet Bussemaker aan een van onze Muziek Lab projecten op O.B.S. De Wilgenhoek. Na de ontvangst door de directeur van de school, de burgemeester van Haarlem en veel enthousiaste ouders en kinderen vond er een gesprek plaats over de betekenis van muziekonderwijs op school. Daarna gaven de leerlingen uit groep 6 een concert op hoorn, keyboard en gitaar. Het plezier straalde er vanaf en de kinderen waren reuze trots. Bij de hit 'Cups' van Anna Kendrick zong Koningin Máxima enthousiast mee.

Hart is bijzonder vereerd met dit bezoek, een terechte opsteker voor onze afdeling Cultuur in School.

Hart heeft een sterke positie in het onderwijs, werkt nu met 98% van de basisscholen in de regio. Daarbij werkt Hart actief aan de inbedding van cultuur in het onderwijs waar het cultuur aanbiedt, maar zich ook meer en meer als partner opstelt van scholen die cultuur een vaste eigen plaats in het aanbod geven. In 2014 werd het succesvolle programma van Hart in het Haarlemse onderwijs verder uitgebouwd. Voor een overzicht van alle activiteiten verwijs graag naar het hoofdstuk hierover in dit verslag.

Dank zij onder andere een bijdrage van het Oranjefonds kon Hart het programma Ieder Kind een Instrument Haarlem starten. Hierdoor krijgen meer kinderen de kans om muziek te maken en een muziekinstrument te bespelen, met name in achterstandswijken. Hart wist voor dit project een bijdrage van een afdeling van de Rotary en de Soroptimisten op te halen. De aanpak van het Haarlems Interscholair Toernooi werd aangepast zodat dit al lang succesvolle project in het voortgezet onderwijs weer vele jaren verder kan.

Hart ontving in 2014 de Hogenbijl prijs voor Muziek Lab. Deze belangrijke muziekprijs, waar een bijdrage van € 15.000 aan is gekoppeld werd in november uitgereikt.

Huisvesting

Na een lange tijd van zoeken naar nieuwe huisvesting ging het uiteindelijk snel: in 2014 betrok Hart nieuwe huisvesting op de Kleine Houtweg 18, in het voormalig Doopsgezind Weeshuis en op nummer 24, een vleugel van de voormalige Fröbelschool. In deze twee gebouwen kan een groot deel van de activiteiten die in de Egelantier plaatsvonden worden ondergebracht.

Op vrijdag 12 september werd de nieuwe huisvesting geopend door Wethouder J. Chr. Van der Hoek onder veel belangstelling.

In samenwerking met gemeente en Noord-Hollands Archief werd het gebouw op Kleine Houtweg 18 in 2013 opnieuw ingericht. Op de begane grond werden twee grote presentatielokalen en een café gerealiseerd, op de eerste verdieping ruime muzieklokalen die ook voor andere activiteiten inzetbaar zijn. Dank zij een bijdrage van de Stichting Doopsgezind Weeshuis konden de mooie regentenkamers in oude luister worden hersteld. In maart 2014 verhuisden de kantoren van Hart en de (vooral klassieke) muzieklessen naar dit gebouw.

Het gebouw op Kleine Houtweg 24 werd in de eerste helft van 2014 ingrijpend verbouwd. Hier werden in de voormalige klaslokalen o.a. een dansstudio ingericht, teken- en schilderlokalen, ruimte voor fotografie, mode en computers. Daarmee is voor de meeste activiteiten van Hart passende huisvesting gevonden. In de Egelantier blijft nog een tiental lokalen over, vooral voor de lessen popmuziek.

Beide gebouwen moet een geheel gaan vormen, hebben één ingang op nummer 18, waar de voortuin genoeg ruimte biedt om de bezoekersstromen op te vangen. Voorlopig worden de panden verbonden door een pad achterom. Een tijdelijke oplossing: een van onze mooie Regentenkamers wordt hierdoor noodgedwongen als doorgang gebruikt. Een vaste verbinding wordt naar verwachting in de zomer van 2015 gerealiseerd, waardoor beide panden echt één geheel kunnen gaan vormen. Dit is voorbereid in goede samenwerking tussen het Noord-Hollands Archief, de Rijksgebouwendienst en de gemeente. In november 2014 stelde de gemeenteraad een krediet vast van € 70.000 voor de realisatie van deze corridor.

Niet alle omwonenden waren blij met de komst van Hart naar de nieuwe locatie. De verlening van een vergunning werd in kort geding aangevochten. De uitspraak was positief voor Hart, zodat tot verhuizing kon worden besloten. Wel loopt nu nog een bodemprocedure, waarvan Hart de uitslag met vertrouwen tegemoet ziet.

Naar nieuwe huisvesting van de lessen die na de verhuizing nog in de Egelantier worden gegeven, vooral de lessen popmuziek, wordt actief gezocht. Het eerder bij de gemeente Haarlem ingediende plan voor een samen met het Patronaat op te zetten popcentrum speelt hierbij een belangrijke rol. Vooralnog wordt huisvesting onderzocht op het voormalig Slachthuisterrein.

Cursussen

Het weekend na de opening was er open huis, waarbij het grootste deel van onze docenten zich presenteerde op een cursusmarkt, proeflessen, optredens en presentaties. Een goede start, meer dan 1000 bezoekers bewonderden de nieuwe huisvesting, en in het weekend werden al meer dan 100 nieuwe inschrijvingen gerealiseerd. Ook de aandacht van de pers creëerde een positieve 'vibe'.

Voor het seizoen 2014 werd mede dank zij deze goede start een goede inschrijving gerealiseerd, de daling van het aantal cursisten in voorgaande jaren werd gekeerd: einde 2014 waren er 17% meer cursisten ingeschreven dan een jaar eerder. Voor de komende jaren wordt ingezet op een verdere groei van het aantal cursisten.

Bij muziek lijkt na een aantal jaren van daling nu sprake van een redelijk stabiele belangstelling. Het cursusaanbod op andere terreinen kreeg met de komst van een nieuwe coördinator een nieuwe impuls. Bij de talen werd een groei van 30% in het aantal klanten gerealiseerd, bij de overige cursussen was sprake van een ruime verdubbeling. De organisator van musical heeft zijn activiteiten in goed overleg verplaatst naar een nieuwe locatie per medio 2014. Eind 2014 is een vervangende klantenkring gevonden, doordat een samenwerking is overeengekomen met jeugdtheater- en musicalschool Mamagaai, die vanaf de zomer van 2015 op de Kleine Houtweg lessen gaat aanbieden.

Reorganisatie

Nadat in 2013 een aanzienlijk exploitatietekort werd voorzien vanaf 2014 is begin 2014 een projectmanager aangesteld om te onderzoeken welke aanpassingen in de bedrijfsvoering nodig zijn om een sluitende exploitatie te realiseren. Verder is einde 2013 een reorganisatie ingezet van de ondersteunende diensten die leidde tot het vertrek van enkele administratief medewerkers.

Na het vertrek van de directeur en de aanstelling van een interim directeur zijn in overleg met de subsidiënt, de Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht een bedrijfsplan en een reorganisatieplan opgesteld. Eind 2014 is gestart met de uitvoering van de reorganisatie. De reorganisatie wordt in een ander hoofdstuk in dit verslag nader beschreven.

De reorganisatie betekent een ingrijpende verandering in de manier waarop de muzieklessen worden georganiseerd. Hart doet dit niet langer voor eigen rekening en risico, maar geeft gelegenheid aan

docenten om deze lessen als zelfstandig ondernemer aan te bieden. Daarvoor huren zij de leslokalen van Hart.

De reorganisatie heeft het ontslag van alle muziekdocenten tot gevolg, hierdoor verliezen bijna 30 muziekdocenten, vaak na een langdurig dienstverband, hun baan en de zekerheden die daarbij horen. Hart betreurt dit, maar ziet de reorganisatie als de enige manier om het aanbod in de volle breedte, en de werkgelegenheid te kunnen behouden. In de ontslagregeling is een compensatie opgenomen in de vorm van een aanvulling op de wettelijke ontslagregelingen.

Op het tijdstip dat dit verslag wordt opgesteld, april 2015, zijn de ontslagen geëffectueerd. Het overgrote deel van de docenten heeft ervoor gekozen de lessen als zelfstandig ondernemer voort te zetten, in de leslokalen van Hart. Met de vereniging die zij hebben opgericht, onder de naam Hart Muziekschool, wordt constructief samengewerkt.

Automatisering

Een andere verandering was op het gebied van automatisering. Het databaseprogramma waar onze klantgegevens en boekhouding in worden bijgehouden was in 2014 dringend aan een update toe omdat de leverancier de door ons en andere centra voor de kunst gebruikte versie niet langer ondersteunt. Uitvoering van de update bleek door allerlei omstandigheden niet haalbaar tijdens de vakantieperiode, in de maanden oktober en november is daardoor veel werk en tijd gaan zitten in het opschonen van de database, het overzetten van bestanden en het inrichten van het nieuwe systeem. De incasso van de les gelden jaarcursussen liep hierdoor een maand vertraging op, maar dit heeft niet tot liquiditeitsproblemen geleid. Dank zij de extra inzet - en het geduld - van facilitaire dienst en administratie is deze conversie van kritische administratieve processen uiteindelijk goed en relatief ongemerkt verlopen.

Communicatie met de stad

In het jaar 2014 lag het accent voor de afdeling communicatie op informeren over en enthousiasmeren voor de nieuwe locatie aan de Kleine Houtweg. Communicatie met huidige cursisten én met omwonenden was hierbij speerpunt. De grootste uitdaging in communicatie met de stad was om duidelijkheid te scheppen dat niet de Egelantier, maar slechts één van de huurders (Hart) gefaseerd een nieuwe locatie zou betrekken. Op het gebied van werving en promotie is er voor gekozen om promotionele acties in te zetten waar de nadruk lag op (hernieuwd) kennismaken met Hart. Letterlijk: mensen over de drempel krijgen. Hiervoor zijn voor vrijwel alle cursussen gratis proeflessen aangeboden en is er voor één groot openingsweekend gekozen. Dit heeft tot goede resultaten geleid (zie ook elders in dit jaarverslag).

Voor de werving van nieuwe cursisten is vooral ook aansluiting gezocht bij activiteiten van culturele partners in de stad. Hart heeft actief deelgenomen aan het Houtfestival, de cursusmarkt van de bibliotheek en de Bewust Haarlem Markt. Op al deze evenementen is potentieel publiek attent gemaakt op de nieuwe behuizing, het cursusaanbod en het openingsweekend in september. Het openingsweekend viel samen met 023 uur Haarlem Cultuur en Open Monumentendagen. Voor de werving zijn driehoeks borden en mupi's in de stad ingezet en zijn er een kick-off-folder, programmaboekje en magazine gepubliceerd. Voor incidentele cursussen zijn folders en flyers gedrukt en verspreid. De inzet van social media, zoals Facebook en Twitter, heeft in 2014 een vlucht genomen. Ook de emailnieuwsbrief is frequent verstuurd aan een adressenbestand met 9.000 contacten. Elke publicatie leidt tot een substantiële verhoging van het bezoek van de website. Eind 2014 is een begin gemaakt met adverteren op Facebook en de inzet van Adwords. Dit heeft tot een betere online vindbaarheid geleid en heeft concrete inschrijvingen opgeleverd. In 2015 wordt de inzet van deze middelen verder doorgezet en gemonitord.

Voor de afdeling Cultuur in School is in 2014 een eerste versie van het relatiemagazine Blikveld ontwikkeld en gepubliceerd. Het jaarlijkse programmaboek voor het aanbod voor primair onderwijs is in mei 2014 gedrukt en verspreid. Ook zijn de websites van Muziek Lab en HIT ondergebracht binnen de Hart-website. Hiermee is een eerste stap gezet om ook de activiteiten van Hart Cultuur in School online aan te gaan bieden.

Hart Cultuur in School

Jaarverslag 2014

Inleiding

We zijn verheugd over de voortvarendheid waarmee de gemeente Haarlem momenteel bezig is om, naar landelijk voorbeeld, een Convenant Cultuureducatie samen te stellen voor het PO (later volgt het VO). Planning is dat dit in december 2014 ondertekend wordt door gemeente, schoolbesturen en (gesubsidieerde culturele instellingen). Dit Convenant Cultuureducatie krijgt vorm binnen de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Een voorbereidingsgroep van schooldirecteuren, bestuurders, gemeente, musea en Hart, hebben het onderdeel cultuuronderwijs voor de LEA voorbereid.

Hart ziet met de ondertekening van het convenant en de plek van cultuuronderwijs in de LEA kansen voor de verdere kwaliteitsverbetering van cultuuronderwijs in scholen in de gemeente Haarlem. Schoolbesturen zijn vaak nog nauwelijks echt betrokken bij cultuuronderwijs en we hopen dit met een plek op de LEA tot een prioriteit te kunnen maken. Voor Hart is hierin een rol weggelegd op het terrein van advisering en deskundigheidsbevordering bij schoolbesturen, scholen en instellingen. Dit zal dan weer een positieve en duurzame weerslag hebben op de positie van cultuuronderwijs in de basisscholen.

We maken voor de activiteiten in het primair en voortgezet onderwijs gebruik van de reguliere subsidie van gemeente Haarlem voor Hart, maar voor het merendeel van andere subsidiestromen. We zetten even alles op een rij.

- *De combinatieregeling wenden we aan voor Muziek Lab in combinatie met gelden uit het School in de Wijkfonds en subsidie in het kader van Kinderen Maken Muziek(IKI) van Oranjefonds en Fonds voor Cultuurparticipatie. Daarnaast wordt de combinatieregeling ingezet voor de organisatie van netwerken en samenwerking met culturele instellingen ten behoeve van voortgezet en primair onderwijs en het HIT.*
- *Voor het primair onderwijs maken we gebruik van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit voor Haarlem en Zandvoort voor de periode 2013-2016. We zetten in dat kader in met een aantal pilotscholen op twee ontwikkelingslijnen: Cultuurmenu als onderdeel van een doorlopende leerlijn binnen de school, alsmede het bieden van meer keuzemogelijkheden en mogelijkheden voor verdieping. Als tweede lijn het Muziek Lab verbreden, verdiepen en verankeren in de school.*
- *De subsidies van de Gemeenten Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort en Haarlemmerliede en de bijdrage van de scholen zorgen voor de bekostiging van het Cultuurmenu.*

Muziek Lab/IKI

Het jaar begon met veel aandacht van pers en politiek. We werden op 9 januari vereerd met een bezoek van Koningin Maxima en Minister Jet Bussemaker aan een van onze Muziek Lab projecten op O.B.S. De Wilgenhoek. Na de ontvangst door de directeur van de school, de burgemeester van Haarlem en veel enthousiaste ouders en kinderen vond er een gesprek plaats over de betekenis van muziekonderwijs op school. Daarna gaven de leerlingen uit groep 6 een concert op hoorn, keyboard en gitaar. Het plezier straalde er vanaf en de kinderen waren reuze trots. Bij de hit 'Cups' van Anna Kendrick zong Koningin Máxima enthousiast mee.

Met de toekenning van de subsidie 'Kinderen maken Muziek', een programma van het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie, voor de periode 2013-2015 konden we een nieuw project starten. Ieder Kind een Instrument in Haarlem (IKI). In samenwerking met onze partners in de wijken was de intentie om muzikeducatie te verankeren in de wijk, waarbij het gaat om een doorgaande leerlijn instrumentale lessen. We streven ernaar om dit programma na medio 2015 te continueren. Hierdoor krijgen meer kinderen de kans om muziek te maken en een muziekinstrument te bespelen, met name in achterstandswijken. Voor dit IKI-project worden combinatiefunctionarissen ingezet zodat samen met het School in de Wijk Fonds, een bijdrage van scholen en van ouders, voor naschoolse muzieklessen, in vier verschillende wijken muzieklessen kunnen worden gerealiseerd.

We continueerden met Muziek Lab muzieklessen op tien scholen. In 2014 maakten, in Boerhaavewijk en in Noord Zuid, leerlingen uit groep 5 en/of 6 onder schooltijd kennis met een instrument. Gemotiveerde leerlingen konden vervolgens laagdrempelig, betaalbaar en in hun eigen wijk, in de naschoolse muziekwerkplaatsen doorgaan op hun instrument. In Molenwijk en in Noord Noord hebben de scholen meegedaan aan het naschoolse traject en kozen enkele scholen voor het programma onder schooltijd.

In Noord Noord werden de naschoolse muzieklessen op alle scholen gepromoot door middel van een instrumentale workshop van voor alle groepen 5 en 6, het gevolg was dat 29 kinderen zich aanmeldden voor het naschoolse programma.

In de eerste helft van 2014 namen in Noord Zuid van de 288 leerlingen, die onder schooltijd de instrumentale lessen volgden, 86 leerlingen deel aan de naschoolse lessen en vormden samen het kinderkorkest. Het eerste concert werd gegeven op 28 juni tijdens Zomer in de Zaanen.

In september hebben alle leerlingen uit groep 5 en 6 in Noord Zuid instrumentale lessen gehad op school. Deze 200 leerlingen hebben een feestelijke presentatie verzorgd in de Philharmonie op 26 november.

Vanaf januari 2014 is het IKI-project ook gestart in Schalkwijk. We ontvingen voor IKI-Haarlem van de Rotary Club Haarlem Oost en de Soroptimistclub Haarlem-Kennemerland een bijdrage voor de het oprichten van een wijkorkest in Schalkwijk een bijdrage van €5050.

Zes scholen (1 in Molenwijk en 5 in Boerhaavewijk) met 242 leerlingen hebben instrumentale lessen gehad onder schooltijd. Van de 242 leerlingen die onder schooltijd meededen hebben 68 leerlingen zich aangemeld voor de naschoolse lessen die in april zijn gestart. Het kinderkorkest in Schalkwijk werd in het najaar opgericht en realiseerde een bijzondere uitvoering in verzorgingshuis Schalkweide voor bewoners, ouders en geïnteresseerden uit de wijk.

Het bereik in 2014 met Muziek Lab:

- *Bereik aantal leerlingen onder schooltijd (minimaal één lessenreeks van 8 tot 10 weken): 2476*
- *Bereik aantal leerlingen die deelnamen aan IKI-project (NSA): 345*
- *Bereik aantal leerlingen die in 2014 meespeelden in het wijkorkest Noord: 86 en in Oost: 68*

Niet alleen met koninklijk bezoek werd Muziek Lab vereerd: op 26 november werd de Hogenbijlprijs uitgereikt aan Muziek Lab. Aan deze prijs is € 15.000 gekoppeld. De Hogenbijlprijs is één van de grootste muziekprijzen van Nederland. De Hendrik Casper Hogenbijl Stichting, opgericht in 1978, reikt sinds 1983 prijzen uit aan instellingen of personen die zich verdienstelijk hebben gemaakt op het gebied van de klassieke muziek en de (amateur)film. De prijsuitreiking viel samen met de eindpresentatie van circa 200 leerlingen die op school gedurende 10 weken les in het bespelen van een instrument kregen. De afsluitende presentatie, in samenwerking met Peter de Boer van het Fort van de Verbeelding, was een waar feest. Het dak ging eraf in de Philharmonie!

HIT

HIT 2014 stond in het teken van verjonging, efficiëntie, professionalisering en meer eigenaarschap van de scholen. Voorop staat dat de scholen het HIT een warm hart toedragen. Er namen in 2014 veertien scholen deel aan het HIT.

Hart realiseert en organiseert al sinds een aantal jaren het HIT. HIT is een zeer arbeidsintensief project, met name omdat de communicatie met scholen, met juryleden en finalisten zeer tijdrovend is. De finales vinden voor het HIT plaats bij de podia, de kosten hiervoor zijn steeds hoger geworden. Bovenstaande heeft in 2014 geleid tot een reorganisatie bij het HIT. We hebben de beslissing genomen om de bijdrage van de scholen conform het cultuurmenu te berekenen. Een school neemt deel aan het HIT, zij kan in principe alle leerlingen benaderen om zich aan te melden voor een of meer onderdelen in de voorrondes op school. De inzet van de scholen is daarbij natuurlijk bepalend. Dat er slechts een klein percentage deel neemt aan de finales, mag niet leidend zijn, vinden wij, in de berekening van de bijdrage van de school. De scholen zijn in het najaar hiermee akkoord gegaan. De bijdrage per school hebben we vastgesteld op € 0,45 per leerling.

Aan de hand van de evaluaties van voorgaande jaren hebben we samen met de scholen gekozen voor een andere opzet van het HIT namelijk: de scholen selecteren in de voorrondes de eigen leerlingen, de geselecteerde leerlingen presenteren zich in de halve finales per onderdeel, te weten klassiek muziek en poëzie, singers/songwriters, bands en beeldend 2D en 3D, theater en eventueel kleinkunst en dans. De halve finales vinden plaats op een drietal scholen. Vervolgens jureert een jury de halve finales en selecteert presentaties voor de finale. Bijzonder is dit jaar dat er voor theater voor het eerst een leerlingenjury, bestaande uit vertegenwoordigers van alle scholen, jureert voor de halve finales. Hart zorgt voor de begeleiding van deze leerlingenjury. Daarnaast worden er op vraag workshops verzorgt voor finalisten die deelnemen aan de finales singer/songwriter, poëzie en bands. Uiteraard zorgt Hart voor de communicatie met de scholen, de organisatie van de finale-avonden. We zijn tevreden met de nieuwe opzet voor het HIT en hebben er alle vertrouwen in dat samen met de scholen er weer een talentvol Hit in 2015 wordt gerealiseerd.

Cultuureducatie met Kwaliteit

Hart doet voor de periode 2013-2016 een beroep op de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit voor Haarlem en Zandvoort. In het activiteitenplan 'HART voor Cultuureducatie' zetten we in op twee ontwikkelingslijnen. Inmiddels zijn we reeds anderhalf jaar bezig met het bereiken van de gestelde doelen en het behalen van resultaten. Grotendeels volgen we de planning en activiteiten zoals deze zijn omschreven in het Activiteitenplan 2013-2016, maar er zijn ook wijzigingen door voortschrijdend inzicht of nieuwe ontwikkelingen in het cultuuronderwijs. Dit is besproken met het Fonds voor Cultuurparticipatie en is in november 2014 vastgelegd in de uitgebreide tussenevaluatie voor het Fonds. Deze verantwoording is ook naar de gemeente Haarlem gestuurd.

De twee ontwikkelingslijnen zijn nu:

1. *Cultuurmenu, basisvoorziening cultuureducatie, is onderdeel van een doorlopende leerlijn*

- binnen de school, het biedt meer keuzemogelijkheden en mogelijkheden voor verdieping;*
2. *Muziek Lab verbreden, verdiepen en verankeren in de school.*

Cultuurmenu – Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK)

Met de 5 scholen waarmee we in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit de mogelijkheden van het Cultuurmenu onderzoeken zijn we gestart met een auditgesprek in samenwerking met Plein C. De auditgesprekken hebben bijgedragen aan onze beeldvorming van welk beleid scholen voeren ten aanzien van cultuuronderwijs. We zorgden binnen het Cultuurmenu voor alle meer diversiteit in aanbod voor alle scholen en creëerden een ruimer aanbod met meer keuzemogelijkheden.

In de toekomst willen we verandering in het cluster van leerjaren aanbrengen, waardoor leerlingen met meer disciplines in aanraking komen. Nu is er in Haarlem een indeling van: 1-2, 3-4-5 en 6-7-8. We willen dit veranderen in een clustering van 1-2, 3-4, 5-6 en 7-8, zoals dit ook in de randgemeenten gebeurt. Erfgoed werd in Haarlem tot 2013 alleen aangeboden voor de groepen 6, 7 en 8. Door het betrekken van meer erfgoedinstellingen werd dit voor 2014-2015 aangeboden aan alle groepen van het primair onderwijs.

Bij het aanbod dragen we samen met scholen en culturele instellingen zorg voor het ontwikkelen en omschrijven van de activiteit zodat de school dit kan laten aansluiten op de eigen leerlijn, daarbij ondersteunen we de scholen.

Ook worden activiteiten van aanbieders in het cultuurmenu volgens een bepaald traject geëvalueerd. Dit is een goede concrete stap gebleken voor een betere aansluiting en verankering van het cultuurmenu binnen het schoolcurriculum en wordt voortgezet. Op deze manier worden goede bouwstenen voor het cultuurmenu verzameld. In 2014 werden activiteiten van 7 instellingen en 2 lokale aanbieders onder de loep genomen en waar nodig bijgesteld.

Cultuuraanbieders reiken we handvatten bij het bewust worden en vaardig maken in het ondersteunen van het creatief proces bij leerlingen. We bieden cultuuraanbieders en pilotscholen op verschillende terreinen scholing aan.

Eind 2014/begin 2015 vond er een nulmeting plaats onder scholen in Zuid-Kennemerland, die niet als pilotschool betrokken zijn geweest bij CMK-Cultuurmenu. De enquête is samengesteld op basis van de uitkomsten uit de pilot.

Muziek Lab – Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK)

Om de ambities binnen Muziek Lab te verwezenlijken is het nodig om muziekdocenten te scholen op een andere samenwerking met dit onderwijs dan voorheen de werkwijze was.

Deskundigheidsbevordering stelt muziekdocenten in staat om beter vraaggericht te werken en bij te dragen aan de deskundigheid van de groepsleerkracht. Zij kunnen hierdoor ingezet worden op het gebied van co-teaching van leerkrachten. Onder co-teaching verstaan wij dat de leerkracht en de muziekdocent eigen expertise inbrengen.

Muziekdocenten worden op hun beurt begeleidt door een consultant van Hart. De samenwerking tussen de individuele leerkracht en de muziekdocent is erg intensief. Het is geen scenario vraag-aanbod meer, het gaat hier om samenwerking en partnerschap.

De school implementeert een leerlijn muziek waarbij de muziekdocent een belangrijke rol speelt. We werken aan beleid en het borgen van de deskundigheid van leerkrachten.

Onze inzet op school kan verdeeld worden in drie hoofddoelen:

1. *Het omschrijven en implementeren van een leerlijn muziekonderwijs, waarin tussendoelen en einddoelen geformuleerd zijn;*
2. *Het bepalen van passende deskundigheidsbevordering met als doel het bewust en vaardig maken van leerkrachten in het geven van muzieklessen en het daarbij ondersteunen van het creatieve proces bij leerlingen;*
3. *Desgewenst modules Muziek Lab een passend onderdeel te laten zijn van de leerlijn van de school.*

Zeven pilotscholen nemen deel aan Muziek Lab CMK, waarvan 5 in Haarlem en 2 in Zandvoort. Elke pilotschool heeft zijn eigen route, met dezelfde stip op de horizon, namelijk een leerlijn voor en implementatie van muziekonderwijs op de school. Elke school heeft een keuze gemaakt op basis van visie, doelen en ambities voor cultuuronderwijs en specifiek voor muziekonderwijs.

Muziek Lab CMK is een programma gericht op scholen die heel bewust kiezen voor muziekonderwijs in hun curriculum.

Cultuurmenu

Vanaf 2013 heeft Hart het Cultuurmenu (voorheen Kunstmenu) van de Gemeente Haarlem overgenomen. Alle scholen in Haarlem nemen deel aan het Cultuurmenu, behalve de beide Vrije Scholen. De scholen zijn verdeeld in 3 gebieden: Haarlem-Noord, Haarlem-Midden en Haarlem-Oost. We hebben de opzet in 2013-2014 op verzoek van de gemeente verbreed met aanbod van meerdere culturele instellingen en aanbieders. Het aanbieden van meer keuzemogelijkheden hebben we in 2014-2015 voortgezet.

Eind 2014/begin 2015 zal er een nulmeting onder alle scholen in Zuid-Kennemerland plaatsvinden. De enquête is samengesteld op basis van de uitkomsten uit de pilot in het kader van CMK. Er zal in de enquête specifiek gevraagd worden naar de status van visie en beleid op de scholen in Haarlem, de rol van cultuuronderwijs in de school en de wensen van de school ten aanzien van het Cultuurmenu. Door deze nulmeting onder circa 90 scholen zullen we scherp in beeld krijgen waar bij deze scholen ondersteunings- en informatiebehoefte ligt, hoe de scholen hun cultuuronderwijs vormgeven en tenslotte: hoe de begeleiding van Hart en het aanbod binnen het Cultuurmenu hieraan maximaal kan bijdragen. De uitkomsten uit de pilotfase met de CMK-scholen zullen ons helpen hier concreet vorm aan te geven voor alle scholen.

Slot...

Door de impuls die het CMK-project Hart geeft is Hart zich steeds meer aan het ontwikkelen van aanbieder en ontwikkelaar naar initiator en adviseur voor het onderwijs en cultuuraanbieders. Dit sijpelt ook door in taken die buiten CMK vallen. Onze gemeente kan niet zonder een aanbieder en ontwikkelaar, maar we merken steeds vaker dat door het gesprek te initiëren en een adviserende rol aan te nemen richting de eindgebruiker (het onderwijs), ons aanbod beter op tot z'n recht komt op de juiste plek. Het is een wisselwerking.

Voor de komende tijd wil Hart zich richten op enerzijds het uitvoeren van projecten via de subsidieregelingen die in de inleiding zijn genoemd. Anderzijds willen we in kunnen springen op de andere vragen die het culturele en onderwijsveld ons stellen: vaardige leerkrachten en docenten, cultuureducatie met kwaliteit en betrokkenheid van schoolbesturen. Door ons zowel op de uitvoering te richten en op het bevorderen van kennis bij betrokken partijen willen we in Haarlem structureel werken aan cultuureducatie met kwaliteit.

Maart 2015
Dieneke van Waveren

Bezoekerscijfers Cultuurmenu's 2014

Per gemeente bezochten een groot aantal leerlingen een theater-, dans-, muziek-, of muziektheatervoorstelling óf een film in de Stadsschouwburg, Philharmonie, Toneelschuur, Pathé, Circustheater, Krocht, Filmschuur of op school.

Gemeente	Aantal leerlingen
Haarlem	9.797
Heemstede	1.544
Bloemendaal	1.951
Zandvoort	1.438
Haarlemmerliede	404
Totaal	15.134

In het **museumaanbod** participeerden naast Frans Hals en Teylers Museum ook het Noord-Hollands Archief, het Stichting Hollands Licht!, Kunstfort bij Vijfhuizen, 37PK, ABC Architectuurcentrum en de Bibliotheek en Museum de Cruquius met een educatieprogramma.

6553 leerlingen bezochten een activiteit in een van deze musea.

Gemeente	Aantal leerlingen
Haarlem	4.474
Heemstede	570
Bloemendaal	826
Zandvoort	432
Haarlemmerliede	251
Totaal	6.553

Kunstenaars/docenten in de klas verzorgden voor **8049** leerlingen 355 **workshops** op de verschillende kunstvakgebieden.

Gemeente	Aantal leerlingen
Haarlem	5.942
Heemstede	367
Bloemendaal	1.145
Zandvoort	255
Haarlemmerliede	340
Totaal	8.049

Naast het Cultuurmenu volgden 5.544 groepen **extra** workshops van Kunstenaars/docenten in de klas en 853 leerlingen bezochten nog extra voorstellingen

Gemeente	Aantal leerlingen workshops KIK	Aantal leerlingen voorstellingen
Haarlem	3.520	451
Heemstede	1.298	402
Bloemendaal	286	0
Zandvoort	264	0
Haarlemmerliede	176	0
Totaal	5.544	853

Hart Cultuur in vrije tijd

Jaarverslag 2014

Huisvesting: de nieuwe hoofdlocatie

Na een daverende aftrap in september 2014, tijdens de feestelijke opening van de nieuwe hoofdlocatie én aansluitende open dagen, zagen wij ons nieuwe onderkomen al vrij snel tot leven komen. Eindelijk een gebouw met ruime mogelijkheden en faciliteiten waar onze klanten, docenten en medewerkers zich thuis kunnen voelen. De goed geoutilleerde lesruimtes zijn met hun afmetingen multi-inzetbaar en kunnen daarmee een hoger rendement gaan opleveren. Door de sterk verbeterde mogelijkheden tot het stallen van fietsen en het halen en brengen van kinderen is ook de toegankelijkheid toegenomen. Daarbij is het interne café een centraal gelegen en uitnodigende ontmoetingsplek waar medewerkers en cursisten vrijblijvend kunnen vertoeven.

Per maart 2014 is de eerste fase van de verhuizing gerealiseerd en worden de cursussen muziek (m.u.v. popmuziek) en talen merendeels aan de Kleine Houtweg 18 gegeven. Na de tweede fase van de verhuizing, het moment waarop Kleine Houtweg 24 werd opgeleverd, worden ook de overige cursussen op hoofdlocatie verzorgd. Een deel van taalcursussen vindt plaats in het Stedelijk Gymnasium. De Egelantier blijft voorlopig de leslocatie voor popmuziek en beeldhouwen en edelsmeden.

Omdat de gemeente van plan is de Egelantier in 2016 te verkopen moet nieuwe huisvesting worden gevonden voor de muzieklessen die daar nu nog in 10 lokalen worden gegeven. In maart 2013 presenteerde Hart samen met het Patronaat de plannen voor een Popcentrum, een combinatie van leslokalen met oefenruimtes voor bands en een gelegenheid voor kleinschalige optredens. De gemeente heeft aangegeven nog steeds positief te staan tegenover deze plannen. Thans wordt onderzocht of het terrein van het voormalig Slachthuis mogelijkheden biedt om deze lessen onder te brengen. Hart ontving eind 2014 een bijdrage van € 50.000 van het Edgar Doncker Fonds voor de investeringen in dit toekomstige popcentrum.

Het benutten van de goede faciliteiten op de nieuwe hoofdlocatie is mede uitgangspunt geweest bij de uitbreiding van het cursusaanbod per september 2014. In 2015 wordt dit proces voortgezet: meer cursusaanbod in de ochtenduren, verbeterde spreiding over de dagen van de week, vakantieaanbod, cursussen op maat (de zakelijke markt) maar ook voorbeelden als cursussen in combinatie met een lunch. Daarbij verheugen wij ons op de komst van Jeugdtheater Mamagaai (zomer 2015), thans gevestigd in De Egelantier, waardoor het aantal bezoekers opmerkelijk zal toenemen. En zeker niet te

vergeten; de feitelijke doorstart van de muziekafdeling die zich onder de naam Hart Muziekschool zal presenteren.

De reorganisatie van de afdeling muziek VT (instrumentaal-vocaal-samenspel)

In 2014 is de uiteindelijke en helaas onontkoombare uitwerking van de 1ste fase van de reorganisatie - ontslagaanzegging van de muziekdocenten - gerealiseerd. Per 1 april 2015 zijn de docenten uit dienst en zal Hart Muziekschool, het collectief van zelfstandig ondernemende muziekdocenten, de instrumentale- vocale- en samenspel lessen voor haar rekening nemen. Voor de meeste klanten verandert er vrij weinig. Zij betalen dan geen lesbijdrage meer aan Hart maar krijgen een factuur van de docent. In woord en daad is inmiddels duidelijk geworden dat eventuele door vertrek van enkele docenten ontstane lacunes in het aanbod alweer zijn ingevuld. De angst dat de reorganisatie tot een verschraling van het aanbod zal leiden is hiermee ontzenuwd.

Werving en klantcontact

Ons aanbod van veelal gratis proefflessen is met name bij de afdeling muziek en talen zeer vruchtbaar gebleken. Een prima middel tot nadere kennismaking met de docent, cursusinhoud, het gebouw en de faciliteiten. De nieuw geïntroduceerde actie om de potentiële klanten na de proefles telefonisch te benaderen heeft goed gewerkt en tot een betere beoordeling van de klantgerichtheid van Hart geleid. Daarnaast was deze persoonlijke benadering vaak een stimulans voor deelnemers om zich definitief voor de cursus aan te melden.

Ontwikkelingen in het aanbod

Hart biedt cursussen binnen de volgende acht disciplines:

muziek, dans & theater, beeldende kunst & vormgeving, fotografie & audiovisuele vormgeving, talen, kunstgeschiedenis & filosofie, literatuur & schrijven, body & mind, computer en nieuwe media

Naast het filteren van het lopende cursusaanbod, het beoordelen van de inhoudelijke kwaliteit en de inhoudelijke wenselijkheid om een cursus wel of niet in het aanbod op te blijven nemen, is het cursusaanbod binnen vrijwel alle disciplines uitgebreid.

De keuze voor een uitbreiding van het aanbod vreemde talen en het stroomlijnen van de bestaande cursussen Nederlands als tweede taal heeft naar verwachting een breder publiek aangesproken. Dit vertaalde zich in meer interesse van het publiek voor het taalaanbod in het algemeen en in het bijzonder de cursussen Nederlands als tweede taal. Het aantal aanmeldingen voor de taalcursussen is toegenomen en daarmee ook de doorstromers naar vervolgcursussen.

Nieuwe ontwikkelingen *cursusinhoud* zijn:

- Cursussen houtbewerking
De samenwerking met Stichting Woodwerk maakt het voor Hart mogelijk cursussen houtbewerking aan te bieden door professionals op een optimaal geoutilleerde aan de Oudeweg in Haarlem gelegen locatie.
- Computercursussen
Hart heeft de samenwerking gezocht met Kreft Opleidingen. Dit heeft geresulteerd in een breed samengesteld cursusaanbod zoals website maken en design. Grote verdienste van deze samenwerking is dat Kreft Opleidingen zich met alle professionele hard- en software gehuisvest heeft op Kleine Houtweg 18.
- De kern van het taalaanbod in 2015 blijft hetzelfde. Als pilot worden in het nieuwe seizoen workshops Grammatica en Spelling en intensieve cursussen Nederlands als tweede taal met een lunch in het talenaanbod opgenomen. Met het aanbieden van cursussen inclusief een

lunch speelt Hart in op de behoefte van het publiek aan een minder traditionele opzet van cursussen. Het sociale aspect van 'leren met en van elkaar' spreekt een klant aan die op zoek is naar kwaliteit, samenhang en persoonlijke benadering. Het aanbod vreemde talen wordt aangevuld met de talen Chinees en Arabisch.

- Voor meer klantenwerving liggen er ook op het gebied van laaggeletterdheid voor Hart als taalaanbieder groeimogelijkheden. Hart kan inspelen op de toenemende belangstelling om de taalbeheersing van laaggeletterden te verbeteren. Het is zaak om in de toekomst te zoeken naar mogelijkheden om opgenomen te worden in lokale netwerken taalakkoorden (taalakkoorden met werkgevers en andere partners) als betrouwbare partner en ervaren aanbieder van een breed aanbod aan cursussen Nederlands van hoge kwaliteit.

Nieuwe ontwikkelingen *doelgroepen* zijn:

- Kinderopvangorganisaties
Met Hazeltje en Eleanora, twee organisaties voor kinderopvang, is een eerste pilot in gang gezet waarbij Hart 4-weekse cursussen aanbiedt welke de organisaties af kunnen nemen als activiteit in de Buitenschoolse opvang (BSO). De eerste resultaten zijn veelbelovend en reden om deze markt verder te verkennen.
- Zakelijke markt
Spontaan en sporadisch wordt Hart benadert door bedrijven met de vraag of Hart workshops kan verzorgen. In enkele gevallen heeft Hart workshops voor bedrijven uitgezet. Deze ontwikkeling is aanleiding tot het verkennen van de mogelijkheden om cursussen, activiteiten, workshops voor deze doelgroep structureel in de markt te zetten.
Hart buigt zich over het ontwikkelen van een taalaanbod voor een zakelijke markt in Haarlem e.o. Het aanbieden van op maat ontwikkelde, functiegerichte en nauwkeurig samengestelde trainingsprogramma's voor het bedrijfsleven moet in de toekomst een breder en zakelijk publiek aanspreken. De uitwerking en het opzetten van een dergelijk taalaanbod vraagt om de nodige zorgvuldigheid en een goede coördinatie van alle betrokken afdelingen bij Hart. Het streven is om het aanbod voor deze nieuwe doelgroep medio 2015 online te kunnen zetten.
- Aanbod op maat
Eveneens vanuit spontane verzoeken, is er reden om activiteiten op individueel verzoek te gaan organiseren, zoals bijvoorbeeld verjaardagspartijtjes.

Partnerschap, verbinden en netwerken

Uit de beleidsvisie 2013-2016:

HART wil verbinden: professionals en amateurs, onderwijs en cultuurinstellingen, expertises en disciplines, mensen en verenigingen onderling.

HART wil een netwerkgorganisatie en "gelegenheidsgever" zijn die ruimhartig anderen ondersteunt met faciliteiten en expertise.

Na een start in 2013 kwamen wij in 2014 tot de eerste resultaten op het gebied van samenwerking met nieuwe culturele partners in het veld maar werden ook vertrouwde samenwerkingsverbanden voortgezet. In veel gevallen was dat concrete samenwerking voor een project, een andere keer door de partner te faciliteren. In een enkel geval ontbrak het de aanvrager aan financiële middelen om een volgende definitieve stap te maken en bleef het bij oriënterende gesprekken, projectplannen en offertes.

Voor zover nog niet genoemd:

- Stichting De Baan. Met De Baan kwamen wij tot een programma aanbod binnen de muren van Hart voor de doelgroep kinderen van 8 tot 16 jaar met een verstandelijke beperking. De opgezette trommelcursus (algemeen muzikale vorming met behulp van percussie-instrumenten) zal in 2015 een vervolg krijgen.
- Kamer Muziek Ontmoetings Dag (KMOD). In dit bijzondere project werkt Hart samen met de landelijke vereniging Huismuziek en het Haarlemse genootschap Con Tutti. De KMOD richt zich specifiek op volwassen amateurmuzikanten die affiniteit hebben met het spelen van kamermuziek in trio's, kwartetten, kwintetten, e.d. Na een eerste succesvolle Haarlemse KMOD op 12 januari 2014 staat het programma voor 2015 alweer in de steigers.
- Stichting Algemeen Muziekfonds (SAM), Prinses Christina Concours, Het Jeugdcultuurfonds, Philharmonie, Stadsschouwburg
- Samenwerking met het Patronaat: uitvoeringen en presentaties, een gezamenlijk Popkoor, de cursussen DJ & Producer (nieuw) in 2014. Gelijk optrekken in het traject naar een Popcentrum (waarbinnen ook een Popschool).
- De Koorschool. Na een succesvol 1ste lesjaar gitaaronderwijs kwamen wij ook voor 2013-2014 tot overeenstemming over 70 uur klassikaal gitaarles aan de leerlingen van deze school. Helaas besloot de Koorschool de samenwerking met ingang van september 2014 uit kosten besparende overwegingen te beëindigen en dit met eigen docenten voort te zetten.
- Hout Fest Kids, een gedeeld initiatief van het Houtfestival en Hart waarvan in 2014 een eerste succesvolle proeve is gepresenteerd. Hout Fest Kids is een festival binnen een festival: een festival dóór en vóór kinderen. De deelnemende kinderen doorlopen een voortraject waarin zij zich actief bezighouden met de uitdaging 'Hoe organiseer je een festival? Wat komt daar allemaal bij kijken?' (concept, programma, organisatie, bemensing). Voor een volgende editie in 2015 heeft Hart De Dreefschool - burens van Hart en De Hout - gevraagd om in dit project te participeren. Gesprekken hierover verlopen voorspoedig.
- Eerste Hulp Bij Kunst
Dit is een initiatief van de samenwerkende culturele instellingen in Haarlem: Toneelschuur, Frans Hals Museum/De Hallen Haarlem, Patronaat, Stadsschouwburg & Philharmonie, de Bibliotheek Zuid-Kennemerland en Hart.
Onder de titel Eerste Hulp Bij Kunst organiseren de partners inspiratieavonden waarop kennis gemaakt kan worden met de laatste ontwikkelingen in de kunsten.
- In 2014 namen wij afscheid van Danny Poetiray, docent en mede-vormgever / organisator van de musicalschool van Hart. Ter overweging lag een door Danny ingediend businessplan voor de opzet van een Music & Dance Center. Hart kon zich niet vinden in visie, omvang en financiële onderbouwing waarop Danny besloot zich elders zelfstandig te vestigen.
Door de toenadering van Jeugdtheaterschool Mamagaai tot Hart wordt vanaf de zomer 2015 een deel van het aanbod van Mamagaai naar onze hoofdlocatie overgeheveld. De oplevering van Kleine Houtweg 24 bood ons de kans om hen te faciliteren. Vooralsnog behoudt Hart een bescheiden deel van de muziektheater activiteiten. Deze cursussen sluiten aan bij de visie en activiteiten zoals die door het Muzieklab (Cultuur in School) worden uitgevoerd in het primair onderwijs. Met de komst van Mamagaai blijft Hart toegang geven tot het aanbod van (muziek)theater.
- HFC. In het kader van een lustrumviering heeft voetbalvereniging HFC Hart gevraagd om actieve assistentie te verlenen in een muzikale bijdrage aan het onderdeel 'HFC got Talent'. Drie jeugdige popbands, gerekruteerd uit HFC voetballers en voetbalsters, hebben bij Hart een traject van bandcoaching doorlopen, en een aantal optredens gegeven in het HFC clubhuis.

Presentaties, uitvoeringen, concerten

Jaarlijks organiseren de muziekdocenten voorspeelavonden, gemiddeld zo'n twee per docent, waaraan ca. 75 % van de leerlingen meedoen. Deze interne optredens worden doorgaans goed bezocht door familieleden, vrienden en bekenden. Meer exposure geven wij aan de uitvoeringen van de samenspelgroepen van Hart: grote en kleine orkesten, bands en koren, variërend in samenstelling en repertoire. Het zijn juist deze optredens die wij doorgaans buitenshuis organiseren, bij voorkeur in het Patronaat, Lutherse kerk, Houtfestival en Oosterkerk. En ook dit jaar waren wij een welkome gast in de Philharmonie, ditmaal vanwege Hart van Mozart, onze vernieuwende bijdrage aan 'de 48 uur van Mozart'. Voor 2015 richten wij ons op 'de 48 uur van Schubert'.

Een hoogtepunt was een geweldige prestatie van onze jongeren bigband New Harlem Deluxe o.l.v. Lorenzo Mignacca op het Prinses Christina Concours. Als winnaars van de 2e prijs in de categorie bigbands én van de publieksprijs wonnen zij o.a. een optreden tijdens het North Sea Jazz Festival 2015.

Maart 2015
Leo Sanders

Kerngegevens inschrijvingen	kalenderjaar 2013 (januari t/m december)	Kalenderjaar 2014 (januari t/m december)
Muziek (ex proeflessen en wachtlijst)	1.311	1.536
Totaal overig aanbod 2013*	1.182	
Dans en Theater		197
Beeldende kunst en vormgeving		471
Body & Mind		138
Fotografie & audiovisuele vorming		54
Kunstgeschiedenis & Kunsbeschouwing		63
Literatuur & schrijven		95
NT2		304
Moderne talen		205
Totaal inschrijvingen	2.493	3063

Wachtlijst muziek	80	198
Proeflessen muziek	119	148
Proeflessen overig**	120	500

*uitsplitsing nog niet mogelijk

** ook opgenomen in inschrijvingen

Aantal deelnemers externe presentaties muziek	Aantal bezoekers
469	1775

Docenten Hart cursusjaar 2013 en 2014

	2013	2014
In dienst	43	34
Freelance	42	39

Financiën

De begroting voor 2014 die in het najaar van 2013 was opgesteld bevatte een aantal ingrijpende maatregelen in de kostensfeer en omzetdoelstellingen zonder welke geen sluitende exploitatie kon worden gerealiseerd. Begin 2014 bleek dat deze doelen niet konden worden gehaald. Omdat Hart geen weerstandsvermogen meer had waren directe maatregelen geboden. Deze maatregelen zijn beschreven in de paragraaf reorganisatie.

Toen de gemeente had aangegeven akkoord te gaan met het bedrijfsplan en reorganisatieplan is met de gemeente overlegd over de overbruggingsfinanciering. Uiteindelijk is gekozen voor financiering door middel van een lening voor een bedrag van € 1,3 miljoen waarvoor de gemeente Haarlem een borgstelling wilde verstrekken. De voorbereiding van de reorganisatie is in nauwe afstemming gebeurd met de Raad van Toezicht en de Ondernemingsraad.

Nadat door de Ondernemingsraad een positief advies over het reorganisatieplan was gegeven, is aan de in de reorganisatie betrokken de medewerkers ontslag aangezegd, of is hun aanstelling gewijzigd. De uitvoering van de reorganisatie is voorzien per 1 april 2015 voor de muziekafdeling en per 1 mei voor de ondersteunende diensten.

Nadat een definitieve borgstelling was verleend door de gemeente Haarlem is per 10 december 2014 een lening aangegaan voor een bedrag van € 1,3 miljoen, tegen een rente van 1,3% per jaar, jaarlijks af te lossen in 10 jaar volgens een lineair schema. Met deze lening wordt de liquiditeit in de komende jaren zeker gesteld.

De tekorten in de bedrijfsvoering en de eenmalige kosten van de reorganisatie leiden tezamen tot een tekort op de exploitatie van € 621.088. Het eigen vermogen daalt hiermee tot € 652.586 negatief. In het komende jaar zal dit eigen vermogen nog verder dalen als gevolg van de kosten van de reorganisatie, die voor een groot deel in 2015 worden gemaakt. In de jaren na 2015 wordt een bestendig positief resultaat voorzien op de reguliere exploitatie van ca. € 150.000 per jaar. Verwachting is dat Hart met de resultaten van de komende jaren in 10 jaar weer een bescheiden eigen vermogen zal hebben opgebouwd.

Met de reorganisatie is de continuïteit van de bedrijfsvoering gewaarborgd, mits de subsidie in de komende jaren op het voorziene niveau blijft en de belangstelling van onze afnemers niet ingrijpend vermindert. Omdat in het nieuwe model per activiteit evenwicht bestaat tussen omzet en kosten en de kosten ook snel kunnen worden aangepast aan de inkomsten zijn de risico's van vraaguitval nu veel beter te beheersen dan voorheen het geval was.

Balans 31 december 2014

Activa

	Ultimo 2014 €	Ultimo 2013 €
Vaste activa		
Boekwaarde materiële vaste activa	111.067	52.112
Vlottende activa		
Debiteuren les gelden	475.154	69.131
Debiteuren voorgaande jaren	3.138	8.746
Voorziening dub.debiteuren	10.000-	25.000-
	468.293	52.877
Provincie Noord-Holland	-	104.177
Gemeente Haarlem	-	26.000
Cultuurparticipatiefonds	-	75.000
Vooruitbetaalde kosten/overige nog te ontvangen	27.696	19.446
	27.696	224.623
Liquide middelen	1.173.064	473.211
Totaal activa	1.780.121	802.823

Balans 31 december 2014

Passiva

	Ultimo 2014 €	Ultimo 2013 €
Algemene reserve	31.497-	4.434
Resultaat lopend boekjaar	621.089-	35.931-
<i>Eigen vermogen</i>	652.586-	31.497-
<i>Voorzieningen</i>	27.500	49.500
<i>Langlopende schulden</i>		
BNG lening 10 jaar	1.170.000	
<i>Kortlopende schulden</i>		
BNG lening 10 jaar	130.000	
Crediteuren/nog te betalen kosten	302.247	218.232
Vooruit gefactureerd lesgeld/onderwijs	412.962	161.892
Vooruit gefactureerd inburgeren	-	10.000
Moolenzyzerfonds	11.841	11.841
Edgar Donkerfonds Popschool	50.000	-
Muziek Lab vooruit ontvangen/nog te betalen	154.320	136.902
Personeelslasten	69.121	117.399
Tussenrekening loonheffing/sociale lasten/ pensioen/BTW	104.715	128.554
Totaal passiva	1.780.121	802.823

REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2014

Baten

Omschrijving	Inkomsten 2013 €	Begroting 2014 €	Inkomsten 2014 €
Bijdrage gemeenten/provincie:			
Haarlem	1.522.724	1.606.425	1.606.425
Opbrengst les gelden	1.252.728	1.270.000	945.413
Opbrengsten onderwijs			
Inkomsten Gemeente Haarlem	413.875	223.019	223.019
Inkomsten overige gemeenten		70.219	69.674
Inkomsten overige subsidies	92.676	167.676	101.833
Inkomsten overige	256.473	91.215	306.648
	763.024	552.129	701.174
Muziek Lab 2012-2013	597.131		
	1.360.155	552.129	701.174
Overige opbrengsten			
Opbrengsten projecten	106.919	35.000	70.232
Overige baten en lasten	59.777	20.000	43.217
	166.696	55.000	113.449
	4.302.303	3.483.554	3.366.461

REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2014

Lasten

Omschrijving	Uitgaven 2013 €	Begroting 2014 €	Uitgaven 2014 €
Personeel in loondienst	1.764.762	1.800.760	1.956.042
Freelancers/Docenten fictief dienstverband	345.208	330.000	262.392
Overige personeelskosten	104.759	85.000	66.159
	2.214.729	2.215.760	2.284.593
Huur	303.725	375.300	362.024
Overige huisvestingskosten	47.302	148.600	105.811
	351.027	523.900	467.836
Organisatiekosten	172.117	100.000	117.851
Automatisering		50.000	52.698
Afschrijvingskosten	10.649	45.000	34.444
Communicatie	138.650	125.000	107.855
Onderwijs/projecten/presentaties	763.024	347.586	556.916
Muziek Lab	597.131		
Uitvoeringen	21.509	20.000	19.525
Leermiddelen	41.398	43.000	22.721
Frictiekosten	28.000		323.111
Onvoorziene uitgaven	-	20.000	-
	1.772.478	750.586	1.235.120
	4.338.234	3.490.246	3.987.549
Resultaat			
Saldo van baten en lasten	-35.931	-6.692	-621.088

Reorganisatie

Het jaar 2014 was een jaar van ingrijpende veranderingen in de organisatie. Voorziene financiële tekorten voor 2014 bleken van structurele aard te zijn, zonder ingrijpen zouden deze in de jaren na 2014 alleen maar groter worden. Omdat een afdoende verhoging van de inkomsten niet realistisch bleek moest een ingrijpende kostenbesparing worden gerealiseerd. Einde 2013 werd besloten verschillende scenario's te onderzoeken. Hiervoor werd in januari een procesmanager aangesteld.

Begin 2014 werd een reorganisatie uitgevoerd van de facilitaire dienst. Tot deze reorganisatie was al in 2013 besloten en was door de Ondernemingsraad positief advies over uitgebracht. In april en mei 2014 werden twee medewerkers bij de administratie ontslagen, voor in totaal 1,33 fte.

Doordat de financiële tekorten groter waren en eerder optraden dan voorzien, raakten de ontwikkelingen in een stroomversnelling. In april vertrok de directeur en werd in dezelfde maand een interim-directeur aangesteld. Belangrijke opdracht voor hem was om een afdoende oplossing te realiseren voor de financiële problemen die de continuïteit van Hart bedreigden. Na een analyse van de situatie werd een aantal scenario's uitgewerkt, voortbouwend op het onderzoek van de procesmanager. Met MT, OR en middenkader werden de uitgangspunten voor een bedrijfsplan verkend.

Alle stappen werden in nauwe afstemming met de gemeente genomen. Als uitgangspunt werd door de gemeente vastgesteld dat financiële steun aan Hart moest worden terugverdiend in de jaren na 2014. Uiteindelijk werd een terugverdientijd van 10 jaar overeengekomen. Ander uitgangspunt was dat het aanbod voor de burgers van Haarlem zoveel mogelijk behouden zou moeten blijven.

Op basis van deze uitgangspunten zijn in juni 2014 twee scenario's uitgewerkt voor een reorganisatie. Alleen een ingreep bij de afdeling muziek, gecombineerd met een verkleining van de ondersteunende staf bleek een effectieve oplossing te kunnen bieden. Het meest vergaande scenario was om de lessen muziek niet meer door Hart, maar door zelfstandige muziekdocenten te laten verzorgen. Dit heeft het ontslag van alle muziekdocenten tot gevolg. Dit scenario bleek het enige effectieve. De besparing die het oplevert is zodanig dat de kosten van de reorganisatie in 10 jaar tijd kunnen worden terugverdiend.

Nadat deze analyse met de Raad van Toezicht en Ondernemingsraad was gedeeld en de onvermijdelijkheid ervan door beide gremia was bevestigd is een reorganisatieplan opgesteld. Dit werd op 12 september 2014 bij de gemeente ingediend. Daarnaast werd een bedrijfsplan opgesteld dat de beleidsmatige en financiële kaders beschrijft voor de periode 2015 – 2020. Dit bedrijfsplan werd met het reorganisatieplan aan de gemeente aangeboden.

Voor de dekking van het financiële tekort en de reorganisatiekosten bleek een bedrag van € 1,3 miljoen nodig. De gemeente was bereid, na een grondige toetsing van de plannen voor de reorganisatie, een borgstelling af te geven voor een lening voor dit bedrag. Nadat bij verschillende banken offerte was aangevraagd bleek de BNG Bank met een rentepercentage van 1,3% de gunstigste voorwaarden te kunnen bieden.

Parallel aan de opstelling van het reorganisatieplan en het bedrijfsplan werd in voortdurende afstemming met de Ondernemingsraad een adviesaanvraag voorbereid, waarbij de plannen verder werden uitgewerkt. Hierbij werd de Ondernemingsraad ondersteund door een externe adviseur. Op 10 oktober 2014 en 7 november werden adviesaanvragen ingediend, over de reorganisatie van

respectievelijk de afdeling muziek en van de ondersteunende staf. Op 18 november en 10 december gaf de OR een positief advies waarna de directie direct het definitieve besluit nam tot uitvoering van de reorganisatie.

Nadat de borgstelling door de gemeente Haarlem was afgegeven werd een lening van 1,3 miljoen aangevraagd en verstrekt, op 10 december 2014. Aan de muziekdocenten werd ontslag aangezegd per 1 april 2015, de reductie van de ondersteunende staf is per 1 mei 2015 voorzien.

De reorganisaties in 2014 van achtereenvolgens facilitaire dienst, muziekafdeling hebben een aanzienlijke verkleining van de organisatie tot gevolg. De omvang van de ondersteunende staf en Cultuur in School wordt in totaal met 5,79 fte verkleind, verdeeld over 9 medewerkers. Bij de afdeling muziek gaat het totaal van de ontslagen over ruim 12 fte, verdeeld over 27 docenten.

De reorganisatie heeft een sterk positief effect op het financiële resultaat: een voorzien structureel tekort van meer dan € 3 ton wordt omgebogen naar een positief saldo dat in de jaren na 2015 is begroot op ruim € 1,5 ton per jaar. Met dit positieve resultaat kan in 10 jaar tijd de lening worden afgelost en een bescheiden eigen vermogen worden opgebouwd.

De lessen muziek blijven bij Hart, maar worden na 1 april niet meer door Hart georganiseerd. Hart biedt vanaf dan de lesruimtes aan zelfstandige muziekdocenten, verenigd in een collectief, die deze ruimtes huren. De ontwikkeling van het docentencollectief is door Hart gefaciliteerd door een kwartiermaker aan te stellen. Het overgrote deel van de muziekdocenten van Hart heeft zich nu, april 2015, aangesloten bij dit collectief en is begonnen met het geven van lessen als zelfstandig ondernemer.

De verwachtingen zijn positief: in andere gemeenten waar eenzelfde verandering is doorgevoerd blijkt zo'n collectief van muziekdocenten goed in staat een breed en aantrekkelijk aanbod van muzieklessen te verzorgen, daarbij treedt doorgaans een groei op van het leerlingenbestand.

Bericht van de Raad van toezicht

Een nieuwe start voor Hart

Het jaar 2014 stond in het teken van verandering. In het jaarverslag 2013 berichtten wij over de noodzaak van ingrijpende veranderingen in het werkmodel voor de cursussen. Hiervoor werd begin 2014 een procesmanager aangetrokken. De tegenvallende financiële resultaten begin 2014 brachten deze ontwikkeling in een stroomversnelling. Bestuurder Hans Brouwer legde zijn werkzaamheden neer per 2 april 2014, tot 1 mei nam voorzitter van de RvT Dick Winnubst de directiepost waar.

Na de komst van interim bestuurder Maurits Haenen per 1 mei is de aandacht vooral uitgegaan naar de voorbereiding van de reorganisatie die eind 2014 daadwerkelijk is ingezet. Hoofdpunten van de reorganisatie zijn een andere opzet van de lessen muziek, die niet langer door Hart, maar door zelfstandige muziekdocenten worden gegeven in het gebouw van Hart. Gevolgen daarvan zijn het ontslag van alle muziekdocenten, en een verkleining van de ondersteunende staf. De reorganisatie leidt tot een structurele verbetering van de financiële huishouding bij behoud van het aanbod en werkgelegenheid. Hiermee is voor de komende jaren een business model gerealiseerd dat Hart een realiseerbare en uitdagende opdracht geeft voor de komende jaren. Met een garantstelling van de Gemeente Haarlem is een lening afgesloten om de reorganisatiekosten te financieren. Dankzij deze garantstelling is, bij onverminderde steun van de gemeente in de komende jaren, de continuïteit van de organisatie verzekerd. De Raad van Toezicht spreekt zijn waardering uit voor de steun van de Gemeente Haarlem, haar vertrouwen is een bepalende factor geweest in het slagen van deze veelomvattende operatie.

In 2014 werd nieuwe huisvesting gerealiseerd, het grootste deel van de activiteiten van Hart verhuisde van de Egelantier naar de fraai gerenoveerde panden aan Kleine Houtweg 18 en 24. Voor de activiteiten die vooralsnog in de Egelantier blijven, vooral op het gebied van popmuziek, is een plan opgesteld dat is ingediend bij de gemeente. De gemeente zet vanaf einde 2014 in op herhuisvesting op het voormalige Slachthuisterrein en heeft hiervoor een kwartiermaker aangesteld. De herhuisvesting van de activiteiten in de Egelantier blijft een belangrijk aandachtspunt. De Raad van Toezicht vergaderde 10 maal in 2014, naast de reguliere onderwerpen werden de hierboven genoemde zaken behandeld.

Eind 2014 is een openbare werving gestart voor een nieuwe voorzitter, de keuze werd in december gemaakt, in afstemming met de gemeente Haarlem. Op 17 februari 2015 is Victor Eiff benoemd, aftredend voorzitter Dick Winnubst zet zijn lidmaatschap voort als gewoon lid. De Raad van Toezicht dankt de heer Winnubst voor zijn grote betrokkenheid in de afgelopen jaren. Bovenal wil de Raad van Toezicht alle medewerkers van Hart bedanken, dank zij hun niet aflatende inzet konden ook in dit jaar van verandering de doelstellingen van Hart onverminderd worden gerealiseerd.

Haarlem, 24 april 2015

Victor Eiff

Stichting Hart, Bestuur en Raad van Toezicht

Bestuurder

M.N.R. (Maurits) Haenen is als interim-directeur de bestuurder van Hart sinds 28 april 2014. Hij werkt als interimmanager en adviseur in de sector Kunst & Cultuur, via MH management en advies b.v. waarvan hij eigenaar is. Haenen is voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichtingen Leerorkest, Instrumentendepot Leerorkest en Muziekcentrum Zuidoost, voorzitter van de Stichting Vrienden van het JeugdOrkest Nederland en bestuurslid van de Stichting Fagot500.

Raad van Toezicht

V. L. (Victor) Eiff is sinds 1 januari 2015 voorzitter van de RvT van Hart. Hij is werkzaam als directeur van het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten. Daarnaast is hij eigenaar van een adviesbureau op het gebied van organisatie- en financieel advies. Verder is hij in Kennemerland actief als voorzitter van het bestuur van het Rode Kruis Haarlem en omgeving en voorzitter van het bestuur van Stichting Sportsupport.

T.G.M.(Dick) Winnubst is sinds 24 mei 2011 lid van de Raad van Toezicht en bekleedde vanaf september 2011 tot januari 2015 het voorzitterschap. Hij is nu gewoon lid. Daarnaast is hij directeur van de Stichting Beroepsopleiding Psychologen (SBOP) en in zijn vrije tijd hoofdinstructeur (berggids) bij de Koninklijke Nederlandse Bergsportvereniging.

S. (Serpil) Yüksel is sinds 24 mei 2011 lid van de Raad van Toezicht. Zij is jurist en als juridisch adviseur werkzaam bij de Provincie Noord-Holland. In haar vrije tijd verricht zij als lid werkzaamheden voor twee bezwaarschriftencommissies van de gemeente Amsterdam en is zij actief binnen de stichting Haarlem-Emirdag (Turkije).

W.J. (Wouter) van Kan is sinds 1 maart 2012 lid van de Raad van Toezicht. Hij is werkzaam als directeur business services & finance bij het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen in Den Haag. Daarnaast is hij bestuurslid van Stichting Het Dorpshuis in Bloemendaal, Stichting Steunfonds Cliënten SHDH en Stichting VVE de Krocht.

R.E. (Rob) Jansen is sinds 1 maart 2012 lid van de Raad van Toezicht. Hij werkt vanuit zijn eigen onderneming als interimmanager en strategisch adviseur voor bedrijven in de zakelijke- en financiële dienstverlening. Daarnaast is hij actief als voorzitter van het bestuur van de Stichting Tennissport Eindhoven en in diverse maatschappelijke werkgroepen.

C.P. (Carel) Weijers is sinds 24 mei 2011 lid van de Raad van Toezicht. In zijn dagelijks werk is hij personeelsconsulent bij de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Daarnaast is hij in zijn vrije tijd bestuurslid met de portefeuille van producent van Stichting Muziekinstituut van de Kathedraal St. Bavo te Haarlem, bestuurslid van Stichting Drie Koren Festival, penningmeester Stichting belangen ouders en leerling-vliegers IAC, penningmeester Stichting Organisatie Bijzondere Concerten, penningmeester en zakelijk leider Vocaal Ensemble Haarlem Voices en bestuurslid van Stichting Kathedrale Basiliek St. Bavo te Haarlem.